

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią

Opublikowano: czwartek, 03, marzec 2022 15:35

Małgorzata Orłowska

Odsłony: 565

Świadomość Polaków na temat zanieczyszczeń powietrza i konieczności ich minimalizowania jest coraz większa, jednak edukacja w tym zakresie ciągle jest potrzebna. W dbaniu o wspólne środowisko pomóc może Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków. „Dzięki złożonym deklaracjom zostaną zinwentaryzowane wszystkie źródła ciepła i spalania paliw, co w znaczący sposób ułatwi funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego” – mówi Dorota Cabańska, p.o. Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

Czy świadomość Polaków odnośnie źródeł ciepła i spalania paliw w ostatnim czasie wzrosła? Staliśmy się w tym względzie bardziej odpowiedzialni czy nadal potrzebujemy edukacji?

Czyste powietrze i walka ze smogiem to obecnie priorytety w skali całego kraju i w związku z tym prowadzonych jest wiele działań informacyjno-edukacyjnych, w które zaangażowane są różnorodne podmioty. Powstało też wiele akcji na rzecz czystego powietrza i walki ze smogiem (Czyste Powietrze, Wymień Kopciucha, Stop Smog). Również GUNB prowadzi we własnym zakresie inicjatywy w tym obszarze, choćby promując obowiązek zgłaszania źródeł ciepła i spalania paliw do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. I choć niewątpliwie świadomość Polaków w zakresie ochrony środowiska, walki o dobrą jakość powietrza i zdrowie wzrosła i sukcesywnie wzrasta, to na pewno edukacja w tym obszarze jest procesem ciągłym i długotrwałym.

Czym jest Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków i do czego może być przydatna?

CEEB to ewidencja, w której znajdują się kompleksowe informacje dotyczące źródeł ogrzewania budynków, przez co stanie się ważnym narzędziem wspierającym wymianę starych kotłów grzewczych oraz miejscem, w którym dostępne będą informacje na temat wszystkich programów finansowania wymiany pieców.

Dodatkowo, dzięki szczegółowym danym o budynkach będziemy wiedzieć o wiele więcej na temat sytuacji w mieszkalnictwie. CEEB stanowić będzie również wsparcie dla organów administracji centralnej i samorządowej do realizacji polityki niskoemisyjnej, a dla obywateli zostaną uruchomione usługi, które przyczynią się do poprawy stanu technicznego budynków w zakresie bezpieczeństwa, np. zamówienie przeglądu kominiarskiego czy inwentaryzacji budynku.

Kto może korzystać z CEEB?

W art. 27d ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 438 ze zm.) o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków ustanawia się regulacje dotyczące udostępniania danych z CEEB – o ile są one niezbędne do realizacji ich ustawowych zadań, podmiotom enumeratywnie wskazanym w tym przepisie, w tym m.in. wójtom, burmistrzom lub prezydentom miasta, jak i ośrodkom pomocy społecznej lub centrom usług społecznych. Udostępnienie danych powyżej wskazanym podmiotom następuje w głównej mierze w celu oparcia się na wiarygodnych danych na potrzeby opracowywanych programów ochrony powietrza, w tym na potrzeby tworzenia scenariuszy redukcji emisji z sektora komunalno-bytowego w tych programach.

Kiedy należy złożyć deklarację i co powinna ona zawierać?

W przypadku budynków, w których źródło ciepła (lub spalania paliw) uruchomiono przed 1 lipca 2021 r. deklarację należy złożyć do 30 czerwca 2022 r. Natomiast w przypadku źródeł ciepła i spalania paliw

uruchomionych po 1 lipca 2021 r., na spełnienie tego obowiązku jest 14 dni od dnia uruchomienia.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2020 r. poz. 556) deklaracja zawiera takie informacje jak:

- imię i nazwisko albo nazwę właściciela lub zarządcy budynku lub lokalu oraz adres miejsca zamieszkania lub siedziby;
- adres nieruchomości, w obrębie której eksploatowane jest źródło ciepła lub źródło spalania paliw;
- informacje o liczbie i rodzaju eksploatowanych w obrębie nieruchomości źródeł ciepła lub źródeł spalania paliw oraz o ich przeznaczeniu i wykorzystywanych w nich paliwach;
- numer telefonu właściciela lub zarządcy (opcjonalnie);
- adres e-mail (opcjonalnie).

Czy za brak złożonej deklaracji grożą nam jakieś kary?

Niezłożenie deklaracji w wyznaczonym ustawowo terminie może skutkować karą grzywny (podstawa prawna: art. 27h ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków). Za brak złożenia deklaracji przewidziana jest grzywna w wysokości do 500 zł, zgodnie z zasadami ogólnymi Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Jeśli sprawa trafi na drogę sądową, wielkość grzywny może wzrosnąć nawet do 5000 zł.

Do tej pory złożono już dwa miliony deklaracji. To dużo czy mało w skali całego kraju?

W całej Polsce, na dzień 25.02 złożono 2 190 473 deklaracji, co stanowi 44% z szacowanych 5 mln, zatem po niecałych 8 miesiącach funkcjonowania systemu mamy prawie połowę spodziewanych deklaracji. Natomiast warto zauważyć, że od nowego roku obserwujemy intensyfikację składania deklaracji – w tej chwili dziennie wpływa do CEEB średnio ok. 27 000 deklaracji.

W jaki sposób istnienie systemu może realnie przyczynić się do walki ze smogiem?

Celem powstania CEEB jest poprawa jakości powietrza i likwidacja głównej przyczyny jego zanieczyszczeń, tj. emisji substancji powodujących smog. Dane, które finalnie znajdują się w CEEB będą stanowiły podstawę m.in. do realizacji programów wymiany starych kotłów grzewczych, polityki niskoemisyjnej oraz przyznawania funduszy na działania wpływające na poprawę jakości powietrza.

Czy z systemu w jakiś sposób mogą czerpać samorządy?

Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków docelowo będzie stanowiła usystematyzowaną bazę danych i wiedzy na temat źródeł ciepła i spalania paliw w skali kraju. Dzięki złożonym deklaracjom zostaną zinwentaryzowane wszystkie źródła ciepła i spalania paliw, co w znaczący sposób ułatwi funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego, m.in.: na podstawie danych zgromadzonych w CEEB, gminy będą mogły wnioskować o fundusze w celu poprawy jakości powietrza. Ewidencja będzie również stanowiła realne wsparcie gmin we wszelkich działaniach mających na celu m.in. wyeliminowanie przestarzałych urządzeń grzewczych i przejście do pozyskiwania ciepła ze źródeł nisko- lub bezemisyjnych.